

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 27 maart 1998 door de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord van tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg", heeft op 28 april 1998 het volgende advies gegeven :

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt de goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg. Dat samenwerkingsakkoord blijkt inmiddels, op 7 april 1998, te zijn gesloten.

Het samenwerkingsakkoord heeft tot doel de coördinatie te bevorderen van de zorg en de bejegening van de slachtoffers van misdrijven.

De slachtofferhulp is georganiseerd, respectievelijk door het federale ministerie van Justitie, onder de vorm van een federale steundienst "Slachtofferzorg" en van een dienst slachtofferonthaal in elk gerechtelijk arrondissement, door het federale ministerie van Binnenlandse Zaken, door de bijstand van politiediensten aan slachtoffers en door de oprichting van 24 bureaus voor slachtofferbejegening binnen het kader van de veiligheids- en samenlevingscontracten, en tenslotte door de Vlaamse Gemeenschap, door de erkenning en de subsidiëring in elk gerechtelijk arrondissement van centra voor slachtofferhulp.

Na een omschrijving van de in het akkoord gebruikte begrippen (artikel 1 van het samenwerkingsakkoord) en de doelstelling ervan (artikel 2), bepaalt het akkoord dat de Staat bevoegd is voor het niet-justitiële beleid inzake de slachtofferhulp verstrekt door politiediensten en voor het justitiële beleid met betrekking tot de rechten van slachtoffers van misdrijven binnen de gerechtelijke procedure, en dat de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is voor bijstand aan personen, i.h.b. door de erkenning en subsidiëring van

.../...

welzijnsbevorderende voorzieningen (artikelen 3 tot 8). De Staat verbindt zich ertoe dat de politiediensten en de gerechtelijke diensten slachtoffers doorverwijzen naar de door de Vlaamse Gemeenschap erkende centra voor algemeen welzijnswerk (artikel 9). Om de samenwerking te optimaliseren zullen de partijen tevens de nodige wetenschappelijke en statistische gegevens verzamelen (artikel 10).

Het samenwerkingsakkoord voorziet voorts in de oprichting in elk gerechtelijk arrondissement van een arrondissementele raad voor het slachtofferbeleid. Die raad is samengesteld deels uit vertegenwoordigers van de Staat en deels uit vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap (artikel 11). In elk rechtelijk arrondissement worden ook één of meer welzijnsteams slachtofferhulp opgericht, welke minimaal samengesteld zijn uit een justitieassistent slachtofferonthaal, een personeelslid van een dienst voor slachtofferbejegening bij de politiediensten en een hulpverlener van een door de Vlaamse Gemeenschap erkend centrum (artikel 12).

Binnen het Nationale Forum voor Slachtofferbeleid wordt minstens tweemaal per jaar overleg gepleegd (artikel 13). De budgettaire gevolgen van het samenwerkingsakkoord worden door alle partijen gedragen "in functie van de bevoegdheidsverdeling bepaald in de bijzondere wet van 8 april (lees: augustus) 1980 tot hervorming der instellingen en afhankelijk van de stand van de respectieve goedgekeurde begrotingen" (artikel 14).

Eventuele geschillen tussen de partijen bij het akkoord worden beslecht door een college van ambtenaren (artikel 15). Ten slotte wordt bepaald dat het

.../...

samenwerkingsakkoord geldt voor twee jaar en dat het telkens stilzwijgend verlengd wordt voor één jaar indien het niet opgezegd wordt drie maanden vóór het einde van de termijn (artikel 16).

BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Zoals uit de memorie van toelichting blijkt, zijn de partijen bij het samenwerkingsakkoord van oordeel dat inzake de slachtofferproblematiek het veiligheidsbeleid en het strafrechtelijk beleid van de Staat en het welzijnsbeleid van de gemeenschappen elkaar ontmoeten.

Wat inzonderheid de gemeenschappen betreft, steunt hun bevoegdheid terzake op artikel 5, § 1, II, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Naar luid van die bepalingen zijn de gemeenschappen bevoegd, wat de bijstand aan personen betreft, voor het beleid inzake maatschappelijk welzijn. In de uitoefening van die bevoegdheid kunnen zij de hulp en de dienstverlening regelen aan personen die om een of andere reden noodlijdend zijn, en uit dien hoofde recht hebben op sociale bijstand. Tot de algemene benadering van de welzijnsproblematiek - in tegenstelling tot de "categoriale" benadering, die het voorwerp vormt van de overige bepalingen van artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet - behoort o.m. de bijstand aan slachtoffers van misdrijven : zulke slachtoffers kunnen immers geacht worden zich per definitie in een bepaalde noodsituatie te bevinden. Dat bovendien een onderscheid gemaakt kan worden naargelang van de aard van het misdrijf, doet hieraan geen afbreuk.

.../...

De Vlaamse Gemeenschap is derhalve bevoegd om een samenwerkingsakkoord te sluiten waarbij het slachtoffer-beleid mede vanuit het oogpunt van het maatschappelijk welzijn geregeld wordt.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 14 van het samenwerkingsakkoord

Men schrijve "8 augustus 1980" in plaats van "8 april 1980".

Artikel 15 van het samenwerkingsakkoord

Dit artikel voorziet in de oprichting van een college van ambtenaren voor de beslechting van geschillen die tussen de contracterende partijen kunnen rijzen met betrekking tot de uitlegging of de uitvoering van het samenwerkingsakkoord. Dit college is samengesteld uit een leidend ambtenaar van het ministerie van Justitie of van Binnenlandse Zaken (of zijn vertegenwoordiger) en een leidend ambtenaar (of zijn vertegenwoordiger) van de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Luidens de memorie van toelichting is dit college een rechtcollege als bedoeld in de artikelen 92bis, §§ 5 en 6, en 94, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

.../...

Die kwalificatie zou duidelijker uit de tekst moeten blijken. Indien het de bedoeling is dat het rechtscollege onderworpen is aan de bepalingen van de wet van 23 januari 1989 op het rechtscollège bedoeld bij artikel 92bis, §§ 5 en 6, en artikel 94, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, dienen, overeenkomstig artikel 92bis, § 6, de bepalingen van artikel 92bis, § 5, uitdrukkelijk van toepassing gemaakt te worden.

Uit de tekst van het samenwerkingsakkoord blijkt voorts onvoldoende of het rechtscollège, naast de twee erin genoemde ambtenaren, nog uit een voorzitter bestaat. In de aanwijzing van een voorzitter wordt nochtans voorzien in artikel 92bis, § 5, vijfde lid, van de bijzondere wet. Het zou wenselijk zijn te preciseren dat het rechtscollège, "naast de voorzitter", uit de nader omschreven ambtenaren bestaat.

Overeenkomstig artikel 92bis, § 5, achtste lid, dient het akkoord bovendien aangevuld te worden met een regeling voor de werkingskosten van het rechtscollège.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
	P. LEMMENS,	staatsraden,
	L. HELLIN,	
	A. ALEN,	assessoren van de
	H. COUSY,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS

W. DEROOVER